

สืบเนื่องจากสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศไทย เมื่อปี 2549 ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต บ้านเรือน ทรัพย์สิน ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันจะเกิดจากเหตุการณ์อุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ จึงจัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันน้ำท่วมและการรั่วไหลของมลพิษจากเหตุการณ์อุทกภัยทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และภายหลังการเกิดอุทกภัย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการและประชาชนโดยทั่วไป

ก่อนเกิดอุทกภัย

1. ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียรวม สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สถานที่กำจัดกากของเสียอันตราย

1.1 จัดให้มีระบบป้องกันและลดผลกระทบจากการเกิดน้ำท่วมต่อระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียรวม สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สถานที่กำจัดกากของเสียอันตราย ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบและที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง

1.2 ดำเนินการปรับปรุงและเสริมความแข็งแรงของคันดินรอบบ่อบำบัดน้ำเสีย หรือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย หรือสถานที่กำจัดกากของเสียอันตรายที่มีอยู่แล้วเพื่อลดผลกระทบจากน้ำท่วม

1.3 จัดหาพื้นที่สำรองเพื่อใช้รองรับ/พักขยะมูลฝอย และพื้นที่สำรองสำหรับการกำจัดสิ่งปฏิกูลในช่วงที่เกิดอุทกภัย

1.4 จัดระบบการขนถ่ายขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไปยังพื้นที่สำรอง

1.5 สูบและกำจัดสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือนก่อนเกิดอุทกภัย

2. สถานประกอบการประเภทต่างๆ

2.1 ตรวจสอบสภาพโรงเก็บวัตถุดิบประเภทสารเคมี และกากของเสียอันตราย

2.2 ขนย้ายวัตถุดิบประเภทสารเคมีและกากของเสียอันตรายที่เสี่ยงต่อน้ำท่วม

2.3 ปรับปรุงและเสริมความแข็งแรงของระบบบำบัดน้ำเสียหรือสถานที่เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและกากของเสียอันตราย

ระหว่างเกิดอุทกภัย

1. การจัดการน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลในชุมชนเมือง

1.1 จัดหาสุขาชั่วคราวและอุปกรณ์หรือวัสดุรองรับสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน

1.2 นำสิ่งปฏิกูลไปบำบัดที่ระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือนำไปกำจัดที่พื้นที่สำรองที่จัดเตรียมไว้

1.3 ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวม

1.4 นำน้ำเสียจากพื้นที่ที่มีปัญหาหรือพื้นที่ที่เป็นที่พักรั่วชั่วคราวมาบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบบำบัดน้ำเสียแบบเคลื่อนที่

1.5 ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังป้องกันโรคภัยที่เกิดจากอุทกภัย

1.6 สำรองและประเมินความเสียหายระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมเบื้องต้น

2. การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเมือง

2.1 จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยในชุมชนเมืองที่ประสบอุทกภัย

2.2 ดำเนินการจัดเก็บและขนส่งขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนและที่พักชั่วคราวทั้งทางบกและทางน้ำไปยังพื้นที่สำรองที่จัดเตรียมไว้

2.3 ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเมือง และเพิ่มระบบป้องกันการแพร่กระจายของขยะมูลฝอยหากเกิดน้ำท่วม

3. การติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษหรือกิจกรรมอื่นที่มีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลของมลพิษ

3.1 กรณียังไม่ถูกน้ำท่วม

1) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อป้องกันการรั่วไหลของมลพิษ

2) ขอความร่วมมือในการไม่ระบายมลพิษออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือสถานประกอบการ

3.2 กรณีถูกน้ำท่วม

1) ตรวจสอบและเฝ้าระวังการลักลอบระบายมลพิษออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือสถานประกอบการ

2) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อลดการแพร่กระจายหรือการรั่วไหลของมลพิษ

3) ดำเนินการเก็บกักน้ำเสียหรือของเสียให้อยู่ในแหล่งกำเนิดมลพิษหรือสถานประกอบการหรือขนย้ายไปบำบัดในพื้นที่อื่นหรือจัดการด้วยวิธีอื่นตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

แหล่งเกิดอุทกภัย

1. งานจัดการน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล

1.1 สำรวจและประเมินความเสียหายของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องจักร และจัดทำรายละเอียดการปรับปรุง ซ่อมแซม

1.2 ปรับปรุงซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม

1.3 นำสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นในระหว่างเกิดอุทกภัย ไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบบำบัดน้ำเสียแบบเคลื่อนที่เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

1.4 ติดตามตรวจสอบระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวมภายหลังการฟื้นฟู

2. งานจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเมือง

2.1 จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยทดแทนของเดิมที่ชำรุดหรือเสียหาย

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมและขนย้ายขยะมูลฝอยที่ตกค้างในพื้นที่ ชุมชนเมืองและในแหล่งน้ำต่างๆ ไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหรือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อป้องกันปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

3. งานฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

3.1 สำรวจและประเมินความเสียหายของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องจักร และจัดทำรายละเอียดการปรับปรุง ซ่อมแซม

3.2 ปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

3.3 ติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ภายหลังการฟื้นฟู

4. การติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษหรือกิจกรรมอื่นที่ถูกละเลย

4.1 ตรวจสอบประเมินแหล่งกำเนิดมลพิษหรือสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย

4.2 ให้คำแนะนำเพื่อให้แหล่งกำเนิดมลพิษหรือสถานประกอบการมีการปรับปรุงซ่อมแซมระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม

4.3 ดำเนินการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียที่ยังตกค้างอยู่

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ

เลขที่ 92 ซ.พหลโยธิน 7 แขวงสามเสนใน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 02-298-2264 โทรสาร 02-298-2258

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

แนวทางปฏิบัติ

เพื่อป้องกันน้ำท่วมและการรั่วไหล
ของมลพิษจากเหตุการณ์อุทกภัย

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม